

AGENDA LOKALE INCLUSIE 2021-2023

Uitvoering van het VN-Verdrag Handicap

Inhoud

Inleiding.....	2
Wat doen we allemaal.....	3
Wat gaan we doen	5
Speerpunt 1 Ontmoeting.....	5
Speerpunt 2. Voorbeeldfunctie.....	5
Speerpunt 3. Vrije tijd	6
Speerpunt 4. Werk en inkomen	6
Speerpunt 5. Fysieke toegankelijkheid.....	7
Financiële uitwerking	8
Bijlage 1. Uitgebreide versie van bestaande activiteiten.....	9

Inleiding

In Hilversum werken we aan een samenleving waarin elke inwoner mee kan doen zonder uitsluiting te ervaren. Echter zijn er nog steeds mensen die onvoldoende de kans hebben om mee te doen. Mee doen in de buurt, op de arbeidsmarkt en vrije tijd is nog niet altijd vanzelfsprekend. Zo kunnen inwoners drempels ervaren. Om deze reden geven we vorm aan het VN-Verdrag Handicap. Om verbeteringen in het leven van de mensen te verwezenlijken.

Voor u ligt de Agenda Lokale Inclusie, de lokale uitwerking van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een Handicap (VN-Verdrag Handicap). Het doel van deze uitwerkingsagenda is dat mensen met een beperking mee kunnen doen in de samenleving zonder uitsluiting te ervaren.

Het VN-Verdrag Handicap is sinds juli 2016 van kracht. Dit verdrag versterkt de positie van mensen met een beperking op alle levensterreinen. Binnen al deze terreinen is de ambitie gelijk: zorg ervoor dat alle inwoners kunnen meedoen in de samenleving. De gemeente neemt het voortouw in de uitvoering van het VN-verdrag.

In de gecombineerde commissievergadering Economie & Bestuur en Zorg & Samenleving van woensdag 6 maart 2019 is een conceptvoorstel geagendeerd waarin het college geadviseerd werd om een lokale inclusie-agenda op te laten stellen naar aanleiding van het door Nederland geratificeerde VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Op de commissievergadering is toegezegd dat er een inclusie-agenda komt (T19/29).

Zorgen dat iedereen mee kan doen is verweven in meerdere uiteenlopende taken van de gemeente. Zo regelt de Wmo hulpmiddelen en voorzieningen waardoor inwoners zelfstandig kunnen functioneren en kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. In de Jeugdwet staat een kansrijke start van ieder kind centraal. De Participatiewet is erop gericht dat alle inwoners kunnen werken. Bij passend onderwijs moeten de leerlingen een plek krijgen passend bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Scholen bieden passende hulp aan alle leerlingen naar behoefte.

Een ruime meerderheid van de inwoners geeft aan geen belemmering of onderscheid te ervaren bij de deelname aan de samenleving. Echter zijn er nog steeds mensen die onvoldoende de kans hebben om mee te doen. Het exacte aantal personen met een beperking is niet te zeggen. Dit komt omdat deze personen niet als dusdanig geregisterd staan. Volgens landelijke schattingen zijn er 3,5 miljoen mensen met een beperking van enige aard. Voor Hilversum komt dit neer op bijna 18.500 inwoners die enige vorm van een beperking hebben.

De Agenda Lokale Inclusie geeft aan hoe de gemeente Hilversum gaat werken aan het VN-verdrag. Het is een praktische agenda waarin wordt vastgesteld welke activiteiten we willen uitvoeren de komende drie jaar. Dit kunnen we echter niet alleen. Om deze reden is de agenda opgesteld met inbreng van partners en inwoners die ervaringsdeskundig zijn.

Leeswijzer

Deze agenda is als volgt opgebouwd. Na dit inleidende hoofdstuk, wordt beschreven wat we momenteel al allemaal doen. Vervolgens wordt er ingegaan op wat we gaan doen. Het betreft vijf speerpunten waar kansen liggen op het gebied van inclusie. Aan de hand van deze speerpunten volgt een financiële paragraaf.

Wat doen we allemaal

Dit hoofdstuk geeft een samengevat overzicht op de zaken die we al doen en die we willen behouden. In bijlage 1 is de uitgebreide versie opgenomen. Tijdens de inventarisatie viel op dat er al veel gebeurt. Of het nu gaat om de buitenruimte, het sociaal domein of publieksvoorlichting: inclusief beleid is geen onbekend fenomeen.

Meedoen

Zo is in de kadernota sociaal domein 2017-2021 ingegaan op de vraag hoe alle inwoners zo zelfstandig mogelijk mee kunnen doen. Wij ondersteunen hen om mee te kunnen doen naar vermogen en daarnaast kunnen ze rekenen op een vangnet van de gemeente. Zo regelt de Wmo hulpmiddelen en voorzieningen, waardoor inwoners zelfstandig kunnen functioneren en kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Hiernaast faciliteren we allerlei initiatieven die de participatie van inwoners bevorderen. De welzijnsinzet in de stad is gebaseerd op de ABCD-methode: asset based community development. Deze methode heeft als uitgangspunt dat iedereen talenten heeft en daarmee een bijdrage kan leveren aan de samenleving.

Werk

De regionale banenafspraken is in 2013 ingegaan met het doel om in 2026 125.000 extra banen gecreëerd te hebben voor mensen met een beperking, zoveel mogelijk bij reguliere werkgevers. Een baan in het kader van de banenafspraken telt mee als het 25,5 uur omvat. De nadruk hierbij ligt op de sociale toegankelijkheid. Werknemers moeten weten wat er van hen verwacht wordt én wat zij van hun nieuwe collega mogen verwachten. Het werkgeversservicepunt bemiddelt hier in en stimuleert werkgevers. We hebben verschillende werkgevers in de regio die de inclusieve arbeidsmarkt een warm hart toedragen, dit zijn de Smaakmakers. Deze titel wordt uitgedeeld door het werkgeversservicepunt en de wethouder Werk en Inkomen. Ook zijn er meerdere voorzieningen beschikbaar zoals een jobcoach, aanpassingen aan de fysieke werkplek en loonkostensubsidie.

Onderwijs

In het onderwijs is ook de verschuiving te zien naar passende zorg-onderwijs-arrangementen waardoor er een onderwijsplek is voor ieder kind. Steeds meer kinderen kunnen hierdoor instromen in het regulier onderwijs. Een positieve ontwikkeling voor alle kinderen. Zij leren omgaan met elkaar en rekening te houden met elkaars mogelijkheden. Meedoen wordt hen met de paplepel ingegoten.

Openbare ruimte

De openbare ruimte moet voor iedereen toegankelijk zijn. Zo wordt er rekening gehouden met rolstoelgebruik en worden er blindengeleidemarkering geplaatst. Wanneer plekken of voorzieningen niet goed bereikbaar zijn kan er een 'melding openbare ruimte' worden gedaan om dit te herstellen en te voorkomen.

Mobiliteit

Wanneer zelfstandig vervoer lastig is, kan bij de gemeente een gehandicaptenparkeerkaart (GPK) en een gehandicaptenparkeerplaats (GPP) worden aangevraagd. Hiernaast zijn er voorzieningen vanuit de Wmo die vervoer mogelijk maken. Tot slot subsidiëren we partijen die personen (o.a. rolstoel gebonden) vervoeren, zowel in de regio als in het land.

Sporten en bewegen

Ook inclusief sporten en bewegen is als ambitie in Hilversum geformuleerd. Zo wordt aangepast sporten gestimuleerd en is inclusief sporten en bewegen een speerpunt bij het lokale sportakkoord. Het doel is dat iedere Hilversummer een leven lang plezier aan sporten en bewegen beleeft.

Cultuur

Bij het cultuuraanbod in de stad wordt gekeken naar bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid (BTB). Om cultuurdeelname te stimuleren zijn er onder andere mogelijkheden voor passend lezen, ondersteuning bij laaggeletterdheid of een aanbod aan huis via de bibliotheek.

De gemeentelijke organisatie

De gemeente als organisatie is al langere tijd bezig met inclusiviteit. Zo wordt er gewerkt aan het toegankelijk maken van de gebouwen, de communicatie en aan inclusief werkgeverschap.

Wat gaan we doen

Het doel van de Agenda Lokale Inclusie is dat mensen met een beperking mee kunnen doen in de samenleving zonder uitsluiting te ervaren. Om dit te bereiken zetten we in op de volgende vijf speerpunten:

Speerpunt 1 Ontmoeting

Inwoners met een beperking ervaren sociale uitsluiting. Met sociale toegankelijkheid bedoelen we de mate waarin iemand zich welkom voelt, er rekening gehouden wordt met iemands beperking en men gericht is op een gelijkwaardige behandeling.

De meest effectieve manier om wederzijdse vooroordelen tussen (groepen) mensen te verminderen is persoonlijk contact (Allport, 1954). Dit geldt voor alle minderheidsgroepen waaronder mensen met een beperking (Vezzali, 2012).

Om dit contact te stimuleren zet gemeente Hilversum in op:

- de ABCD-methode: asset based community development als welzijnsinzet. De methode richt zich expliciet op het betrekken van groepen buurtbewoners die onderling nog weinig contact hebben en normaalgesproken buitengesloten worden. Door netwerken op te bouwen en met elkaar in contact te komen verkleint dit het wij-zij denken.
- Gemeente Hilversum gaat samenwerken met inwoners die ervaringsdeskundig zijn. De gemeente faciliteert en versterkt hen zodat zij kunnen meedenken over en meedoen met het inclusiever maken van Hilversum.
- Het realiseren van het actieplan 'Samen is leuker!' – lokale aanpak eenzaamheid Hilversum. Deze ligt binnenkort bij het College van B&W voor.

Speerpunt 2. Voorbeeldfunctie

Een conditie die bijdraagt aan een positief effect van ontmoeting is wanneer een autoriteit (zoals de gemeente) het contact moreel ondersteunt. 'Het is goed dat deze groepen kennis met elkaar maken' (Allport, 1954). De gemeente Hilversum heeft hierbij een voorbeeldfunctie.

Deze rol versterken we door:

- De ervaringsdeskundigen bieden medewerkers die klantcontact hebben een workshop aan op het gebied van do's en don'ts op het gebied van bejegening, communicatie en fysieke toegankelijkheid
- Deel te nemen aan de Week van de Toegankelijkheid.
- Het 'Manifest iedereen doet mee!' te ondertekenen.

Speerpunt 3. Vrije tijd

Iedereen moet kunnen doen wat hij of zou willen doen. Een beperking moet niet leiden tot uitsluiting in het dagelijks leven. Zo zouden alle inwoners activiteiten moeten kunnen ondernemen in hun vrije tijd.

Om dit te bereiken zetten we in op:

- We vergroten de bekendheid van het individueel sportadvies voor iedereen die aangepast wil sporten.
- We nodigen de speeltuinbende uit om advies te geven over hoe kinderen – met en zonder handicap – samen kunnen spelen.
- In het nieuwe cultuurbeleid wordt de Code Culturele Diversiteit en Inclusie opgenomen.
- Bij evenementen nemen we toegankelijkheid mee als aandachtspunt. Zo delen we bij aanvragen “Leidraad voor toegankelijke evenementen en muziektfestivals” van Intro, een Belgische belangenorganisatie.
- Informatie van de ervaringsdeskundigen te delen over toegankelijkheid in de horeca met de ondernemers.
- In gesprek gaan over de toegankelijkheid van invalidentoiletten. Inwoners moeten hier gebruik van mogen maken.

Speerpunt 4. Werk en inkomen

We willen bereiken dat zoveel mogelijk inwoners kunnen werken en hun werk ook kunnen behouden.

Dit doen we door:

- Om banen te behouden zetten we in op jobcoaching van de kandidaten en nazorg richting werkgevers.
- Het werkgeversservicepunt ondersteunt werkgevers in het creëren van functies voor specifieke doelgroepen.
- Als werkgever zijn we gestart met het formuleren van takenpakketten binnen de verschillende afdelingen zodat we werkzaamheden kunnen aanbieden aan mensen uit het Doelgroepregister. De huidige omstandigheden (corona) hebben de voortgang vertraagd.
- We bieden een stageplek aan voor studenten met een functiebeperking.

Speerpunt 5. Fysieke toegankelijkheid

De fysieke wereld kan leiden tot uitsluiting. De ambitie is dat de gebouwde omgeving, bestaande uit bijvoorbeeld buitenruimten en openbare gebouwen, toegankelijk is zodat alle mensen er kunnen doen wat zij volgens de bestemming komen doen.

Dit gaan we realiseren door:

- Met ervaringsdeskundigen vereenvoudigen we het meldpunt openbare ruimte.
- Wanneer er herontwikkelingen van de gebouwde omgeving plaatsvinden moet toegankelijkheid in de overwegingen worden meegenomen. Ervaringsdeskundige en het “Handboek voor Toegankelijkheid” adviseren hierbij.
- In de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan wordt toegankelijkheid als kader meegenomen.

Financiële uitwerking

Er zijn middelen nodig voor de coördinatie, het versterken van ervaringsdeskundigen, de uitvoering van de speerpunten en communicatie. De coördinatie bedraagt 6 à 8 uur per week en wordt uitgevoerd door een interne of externe projectleider. Veel activiteiten zijn onderdeel van reguliere taken die nu alleen inclusief moeten worden uitgevoerd. De kosten vallen hierbij onder de reguliere kosten van dat werkterrein. De financiële consequenties van deze agenda worden gedekt uit het programma Zorg.

De middelen willen wij als volgt inzetten:

2021

€5.000	Versterken inzet ervaringsdeskundigen
€15.000	Uitvoeringsbudget
€10.000	Communicatiebudget
€20.000	Inzet coördinator
€50.000	

2022

€5.000	Versterken inzet ervaringsdeskundigen
€15.000	Uitvoeringsbudget
€10.000	Communicatiebudget
€20.000	Inzet coördinator
€50.000	

2023

€5.000	Versterken inzet ervaringsdeskundigen
€15.000	Uitvoeringsbudget
€10.000	Communicatiebudget
€20.000	Inzet coördinator
€50.000	

De precieze bedragen kunnen nog enigszins schuiven.

Bijlage 1. Uitgebreide versie van bestaande activiteiten

In deze bijlage wordt een uitgebreid overzicht gegeven van de taken die we al doen en die we willen behouden. Tijdens de inventarisatie viel op hoeveel al wordt gedaan. Of het nu gaat om de buitenruimte, het sociaal domein of communicatie: inclusief beleid is geen onbekend fenomeen.

Meedoen

Van oudsher is inclusief beleid een thema bij het sociaal domein. Zo is in de kadernota sociaal domein 2017-2021 aangegeven hoe tegemoet wordt gekomen aan behoeftes van alle inwoners. Wij ondersteunen hen om mee te kunnen doen naar vermogen en daarnaast kunnen zij rekenen op een vangnet van de gemeente. Dit doen wij door het faciliteren van initiatieven die de participatie van inwoners bevordert. De welzijnsinzet in de stad is gebaseerd op de ABCD-methode: asset based community development. Deze methode heeft als uitgangspunt dat iedereen talenten heeft en daarmee een bijdrage kan leveren aan de samenleving. De methode kent vijf stappen. De eerste stap is het in kaart brengen van aanwezige capaciteiten en vaardigheden in de wijk (mapping assets) aan de hand van een uitgebreide vragenlijst (Community Asset Check List). Deze inventarisatie richt zich op de capaciteiten van bewoners, de potentie van informele netwerken, de welwillendheid van instituties en de fysieke kwaliteiten in de buurt. De tweede stap is het bouwen aan relaties tussen de bronnen in een buurt: het in contact brengen van individuen met anderen, met organisaties en met instituten. De derde stap omvat het activeren van een buurt rond economische ontwikkelingen en een communicatienetwerk. De vierde stap richt zich op het samenbrengen van de wijk rond een visie en een plan. Een zo representatief mogelijke groep bewoners werkt aan een visie en een plan voor de gemeenschap, gericht op de lange termijn en op het oplossen van concrete problemen. De vijfde stap is het op zoek gaan naar steun van buiten. Hier probeert de wijk externe middelen vrij te maken ter ondersteuning van de lokaal aangestuurde ontwikkelingen, in aanvulling op de stevige basis van eigen bronnen. Wanneer een inwoner er zelf niet uit komt, wordt er clientondersteuning geboden.

Als we kijken naar inclusief beleid moet ook worden benoemd dat de gemeente het predicaat dementievriendelijk heeft. We werken met elkaar aan een gemeente waar mensen met dementie welkom zijn en mee kunnen doen. Om dit predicaat te ontvangen hebben medewerkers de cursus dementievriendelijk gevolgd.

Werk en inkomen

De gemeente heeft vanuit de participatiewet de taak om mensen te stimuleren om te werken. Zo kan de gemeente loonkostensubsidie inzetten voor mensen die niet het minimumloon kunnen verdienen. Zo ondersteunt de gemeente mensen uit de participatiewet bij het vinden van werk. Mensen die *geen duurzaam arbeidsvermogen* hebben, behoren *niet* tot de *doelgroep* voor *loonkostensubsidie* (zij kunnen wellicht aanspraak maken op een Wajong uitkering).

Het is mogelijk om participatiegerechtigden tijdelijk onbeloond op de beoogde arbeidsplaats te plaatsen, waarbij zij het recht op een uitkering behouden (proefplaatsing). Tijdens deze periode kunnen werkgever en werknemer een beeld krijgen van de productiviteit van de werknemer op de werkplek en van zijn of haar loonwaarde. De loonwaarde bepaalt de hoogte van de loonkostensubsidie.

Hiernaast heeft de gemeente een overeenkomst met de Tomin groep. Zij bieden Participatiegerechtigden re-integratietrajecten aan om hen te activeren. Tevens bieden zij beschut werk aan. Dit is een beschutte werkplek met aangepaste omstandigheden, die mogelijkheden kan bieden om te werken in een dienstbetrekking.

Ook wordt vanuit het Werkgeversservicepunt uitvoering gegeven aan de banenafspraken. Hierbij worden werkgevers gefaciliteerd om passende betaalde en onbetaalde banen te realiseren en

toegankelijk te maken voor participatiegerechtigden. Het werkgeverspunt organiseert selectie en bemiddeling van participatiegerechtigden, relatiebeheer, advies en ondersteuning voor werkgevers en nazorg voor participatiegerechtigden. Hiernaast geven zij vorm aan de regionale samenwerking met het UWV.

Onderwijs

In het onderwijs is ook de verschuiving te zien naar passende zorg-onderwijs-arrangementen zodat er een onderwijsplek is voor ieder kind. Steeds meer kinderen kunnen hierdoor instromen in het regulier onderwijs. Dit aanbod wordt georganiseerd vanuit samenwerkingsverbanden van de school(besturen) in de regio. Deze taak is voor primair onderwijs belegd bij Unita en voor voortgezet onderwijs bij Qinas. Tevens wordt er ingezet op preventie, om waar mogelijk te voorkomen dat kinderen uiteindelijk een indicatie nodig hebben (zie het voorbeeld hieronder).

Bij de Montessorischool Zuid loopt een pilot met een gedragspecialist. De gedragspecialist is een leerkracht die zich geschoold heeft in het omgaan met leerlingen die extra onderwijs en ondersteuningsbehoeften hebben op sociaal en emotioneel gebied. De gedragspecialist kan worden ingezet bij het voorkomen en tegengaan van en het omgaan met gedragsproblemen. Hierbij gaat het vaak om kinderen die tijdelijk niet goed in hun vel zitten bijvoorbeeld door een vechtscheiding van ouders. Door preventief deze kinderen te ondersteunen wordt voorkomen dat het gedrag verslechtert. Zo komen zij niet thuis te zitten en wordt er geen beroep gedaan op duurdere tweedelijnszorg (met een indicatie).

Vanuit onderwijshuisvesting moeten scholen zich houden aan het Bouwbesluit. De regels in het Bouwbesluit over toegankelijk zijn onvoldoende toereikend. Hierdoor worden er momenteel geen strikte regels gesteld aan de toegankelijkheid van schoolgebouwen. Het kan voorkomen dat scholen een verzoek krijgen om rolstoeltoegankelijk te worden. De scholen zijn dan zelf verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan.

Bouwen en wonen

Voor het bouwen van woonfuncties, bijeenkomstfuncties, celfuncties, gezondheidsfuncties, industrie functies, kantoorfuncties, logiesfuncties, onderwijsfuncties, sportfuncties en winkelfuncties past de gemeente Hilversum het landelijke Bouwbesluit toe.

Fysieke toegankelijkheid

Toegankelijke Openbare ruimte

Het komende anderhalf jaar wordt het beleid omtrent openbare ruimte geactualiseerd. In 'Hilversum Buiten: Handboek Inrichting Openbare Ruimte' is tot op heden geen hoofdstuk toegankelijkheid opgenomen, dit gaat veranderen. Hoewel toegankelijkheid niet is opgenomen in het beleid, is het wel meegenomen in projecten in de openbare ruimte vanaf de start van het investeringsprogramma stedelijke vernieuwing (ISV) Liebergen. In de ISV programma's is het realiseren van zorgvriendelijke wijken, gecentreerd rond een woondienstzone, als doel gesteld. Bij deze wijken gaat het om "leefbare en veilige buurten met de nodige voorzieningen, waar alle bewoners (ook met eventuele lichamelijke of geestelijke beperkingen) met onderling respect en vanuit betrokkenheid jegens elkaar kunnen samenleven".

Met deze uitgangspunten zijn de wijken Riebeeck, Liebergen en Hilversum Noord vernieuwd. In deze wijken is een centrum ingericht dat toegankelijk is voor iedereen. Waar je gelijkvloers kan oversteken en ook kan wonen als je blind of slechtziend bent. Bij het vernieuwen van deze wijken zijn de ontwerpen ook met belangenverenigingen besproken.

In het algemeen bestaat de regel dat publieke gebouwen, belangrijke publieke functies en de directe woonomgeving toegankelijk moeten zijn. Hierbij gaat het vooral om rolstoelgebruik. Bij blinden en

slechtzienden wordt de directe woonomgeving doorgaans niet aangepast, omdat voor hen de weg juist bekend is. Voor hen is er markering aangebracht bij de hoofdwegenstructuur, de voetgangerspaden en de bushaltes. De richtlijnen voor blindengeleidemarkering is de afgelopen jaren regelmatig veranderd, waardoor er in de openbare ruimte geen consistent beeld is van deze markering.

Er is geen volledig beeld welke plekken in de openbare ruimte momenteel als problematisch worden ervaren door de doelgroep en welke voorzieningen bereikbaar moeten zijn. Dit komt doordat inwoners vaak geen melding bij de gemeente maken ondanks het bestaande meldpunt.

Wanneer er meer plekken worden aangemeld, kunnen deze plekken worden meegenomen in het handboek Hilversum Buiten en kunnen deze plekken worden verbeterd. Uitvoering kan, afhankelijk van beschikbare budgetten, als apart project worden opgepakt, of in lopende openbare ruimte projecten als randvoorwaarde worden meegenomen (zoals nu al gebruikelijk is).

Vervoer

Inwoners willen mobiel zijn in de buitenruimte. Wanneer zelfstandig bewegen niet mogelijk is, kan er een gehandicaptenparkeerkaart (GPK) en een gehandicaptenparkeerplaats (GPP) worden aangevraagd. Hierdoor is het mogelijk dichtbij de bestemming te parkeren.

Ook wordt gekeken naar handhaving van fietsparkeren: handhaven dat fietsen juist geparkeerd staan zodat ze de weg niet blokkeren.

Tevens biedt de Wmo voorzieningen vanuit de Wmo die vervoer mogelijk maken.

Tot slot wordt vervoer geboden als algemene voorziening. Zo subsidiëren we partijen die personen vervoeren zowel in de regio als in het land.

Sport

Medio 2018 is het landelijk sportakkoord gesloten. De eerste ambitie is inclusief sporten en bewegen. De ambitie hierbij is: *dat iedere Nederlander een leven lang plezier kan beleven aan sporten en bewegen. Inclusief sporten en bewegen is vanzelfsprekend. De ambitie is om belemmeringen vanwege leeftijd, fysieke of mentale gezondheid, etnische achtergrond of sociale positie weg te nemen.*

In de gemeente Hilversum is onder aanvoering van een sportformateur gewerkt aan een Hilversums Sportakkoord. Eind 2019 vond de ondertekening van de intentieverklaring plaats bij de Gooise Atletiek Club Hilversum. De ambitie "Inclusief sporten en bewegen" maakt onderdeel uit van Hilversums sportakkoord.

De gemeente Hilversum werkt met de gemeenten in de regio Gooi- en Vechtstreek samen om aangepast sporten te ondersteunen. Hiervoor is via Sportservice 't Gooi een regiomedewerker aangesteld. Naast individuele adviezen worden ook sportaanbieders met een aangepast aanbod ondersteund. Alle sport- en beweegmogelijkheden voor mensen met een beperking zijn op de site www.unieksporten.nl te vinden.

De organisaties "Gooise Stichting Recreatie Sport" en Stichting Gehandicapten Gooi en Eemland ontvangen subsidie voor het uitvoeren van beweegactiviteiten voor mensen met een beperking (in het bijzonder voor zwemmen en paardrijden).

Ook zetten in Hilversum buurtsportcoaches zich in om inwoners die nu niet sporten/bewegen in beweging te krijgen. Zij hebben hierbij oog voor inclusiviteit.

Wanneer een kind tot 18 jaar om financiële reden geen lid kan zijn van een sportvereniging kan via een intermediair een beroep worden gedaan op het Jeugdportfonds. Deze intermediairs kunnen leerkrachten of intern begeleiders van scholen zijn, medewerkers van het Sociaal Plein, medewerkers

van Stichting Leergeld, maatschappelijk werkers, schuldhulpverleners, wijkteams, mensen van Jeugdzorg, zorgverleners zoals de huisarts en kerkelijk werk. Ook voor doelgroepkinderen van groep 3 is zwemles voor het behalen van het A-diploma mogelijk. Tevens heeft Hilversum het zwemvangnet voor groep 6, 7, en 8. Dit is een regeling die ervoor zorgt dat alle leerlingen de basisschool verlaten met minimaal het zwemdiploma A.

Om eenzaamheid bij ouderen te voorkomen is in 2019 een pilot gestart met bridgeproject 'Denken & Doen'.

Om het mogelijk te maken dat inwoners met een lichamelijke beperking kunnen sporten zijn veel sportaccommodaties toegankelijk. Om de bouw, het onderhoud en het beheer van sportaccommodaties én de aanschaf en het onderhoud van sportmaterialen te stimuleren, kunnen amateursportorganisaties subsidie aanvragen bij het Rijk. De regeling 'bouw en onderhoud sportaccommodaties' (BOSA) subsidieert kosten voor het toegankelijk maken van het pand. (in 2019 15%).

Tot slot zijn er jaarlijks de Sportverkiezingen. Hierbij wordt ook iemand benoemd tot 'Hilversum special sporter' van het jaar.

Cultuur

Al langer wordt gekeken naar het verbinden van cultuur en het sociaal domein. Zo kan cultuur als middel worden ingezet om participatie te vergroten of een creatieve oplossing te geven aan thema's zoals eenzaamheid en zelfredzaamheid. De belangrijkste pijlers bij cultuur in relatie tot het sociaal domein zijn:

Open en dichtbij: een toegankelijk cultureel aanbod, dat voor iedere inwoner bereikbaar is.

Culturele ontwikkeling: alle kinderen komen met alle kunstvormen in aanraking en er vindt verdieping plaats op de kunstvormen media, muziek en architectuur.

Netwerken: meer mensen beoefenen zelf kunst en cultuur en de betrokkenheid tussen mensen wordt versterkt door amateurverenigingen en community art projecten te ondersteunen.

Zorg en nabijheid: kunst en cultuur dragen bij aan een goede uitvoering van de taken in het sociaal domein.

De Bibliotheek Hilversum zet zich al jaren in voor een inclusieve samenleving. Dit doen ze op verschillende manieren. Ieder kind dat in Hilversum geboren is krijgt een Boekstartkoffertje omdat voorlezen het taalvermogen verhoogt. Via het Digi & Taalhuis wordt voor mensen met een migratieachtergrond gewerkt aan het verbeteren van lezen en schrijven en het omgaan met computers. Met Meelezen en de training Glansrijk wordt trainen met lezen en schrijven ook aan laaggeletterden aangeboden.

Ook worden er voorlichtingen gegeven over verantwoord omgaan met digitale media aan scholen en ouderen. Voor het onderwijs bestaat er een jaarprogramma waarin leerlingen leren over media & techniek en digitale media, waarin het leesplezier wordt bevorderd.

Wanneer lezen minder makkelijk gaat is er ook passend lezen. Passend lezen heeft een aanbod in audiolezen, braillelezen, grote letterlezen en combilezen. Wanneer iemand door een mobiliteitsbeperking niet meer naar de bibliotheek kan komen bestaat er ook bieb aan huis. Hierbij krijgt de persoon één keer in de zes weken boeken thuis. Is mobiliteit geen probleem en lezen een hobby kan iemand zich ook aansluiten bij 50+ leest voor. Dit kan zowel aan peuters, aan vluchtelingen, als in een verzorgingshuis.

Tevens staat de bibliotheek open voor alle soorten stages: opleidingsstages, taalstages, herintreders of andere mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Werkzoekenden kunnen ook naar de Walk & Talk om andere werkzoekenden te ontmoeten, te netwerken en kennis en ervaringen te delen.

Evenementen

In Hilversum worden evenementen georganiseerd. Om een evenement te organiseren is veelal een evenementenvergunning nodig. Momenteel hoeft er bij het indienen geen informatie gegeven te worden in hoeverre het evenement toegankelijk is voor iedereen. Ondanks dat de gemeente geen sturende rol heeft vinden er wel toegankelijke evenementen plaats. Dit illustreert dat organisatoren al nadenken over hoe hun evenement inclusief kan zijn. De gemeente kan organisatoren die hiervan nog onvoldoende bewust zijn informeren.

Afgelopen jaar heeft de prikkelarme kermis plaats gevonden: een kermis zonder muziek en flitslampen. Op deze manier kunnen mensen die niet tegen al dat lawaai kunnen ook eens lekker naar de kermis. Hierbij gaat het om mensen met autisme, ADHD, epilepsie of hoog gevoeligheid.

Gemeente als organisatie

Ook voor de gemeente is inclusief denken niet nieuw. We willen graag het goede voorbeeld geven. Dit blijkt bijvoorbeeld uit:

- De publieksruimten zijn rolstoeltoegankelijk en ook inwoners met een rolstoel kunnen aan de balies worden geholpen. Omdat de balie te hoog is voor inwoners in een rolstoel, bijvoorbeeld bij het zetten van een handtekening, is hiervoor een speciale plank beschikbaar. Tevens zijn er trainingen gevolgd over dementievriendelijk, personen met verward gedrag en contact met transgender personen. Er wordt altijd gezocht naar maatwerk voor de bezoeker.
- Er wordt gewerkt aan het toegankelijk maken van de gemeentelijke kantoorpanden.

- Bij alle online communicatie-uitingen wordt gebruik gemaakt van de WCAG 2.0 webrichtlijnen. Dit zijn richtlijnen met als doel iedereen toegang te verschaffen tot online informatie en dienstverlening van goede kwaliteit. Dit betekent dat alle informatie beschikbaar moet zijn voor alle inwoners. Zo is alles op B1 niveau en kan de informatie voorgelezen worden. Tevens wordt getest met gebruikers of de website geschikt is.
- Als inclusieve werkgever zijn we er nog niet. Sinds de gemaakte banenafspraken zijn er 6.24 banen gerealiseerd voor in totaal 159 uur. De ambitie is om nog 5 banen te realiseren. Om dit te monitoren worden het aantal ingevulde banenafspraken toegevoegd aan de kwartaalrapportages.
- Tot slot ondertekende Hilversum in september 2019 de Charter Diversiteit. Hiermee heeft Hilversum toegang tot de expertise van Diversiteit in Bedrijf, een kenniscentrum van de Stichting van de Arbeid. Zij ondersteunen organisaties onder andere met het ontwikkelen van een inclusief personeelsbeleid.